

◀ **لایحه قانونی جلوگیری از هرگونه تجاوز و تصرف عدوانی و غصب و مزاحمت و ممانعت از حق نسبت به املاک مزروعی - باغات - قلمستان‌ها - منابع آب همچنین تأسیسات کشاورزی و دامداری و کشت و صنعت و جنگل‌ها و اراضی ملی شده واقع در داخل یا خارج محدوده شهرها و روستاها مصوب ۱۳۵۸/۵/۲**

شماره ابلاغ: ۷/۳۲۹۳ شماره انتشار: ۱۰۰۴۹ تاریخ ابلاغ: ۱۳۵۸/۵/۱۰ تاریخ روزنامه رسمی ۱۳۵۸/۶/۱

ماده واحده - در هر شهرستان کلیه دعوی و اختلافات ناشی از هرگونه تجاوز و غصب و تصرف عدوانی و مزاحمت و ممانعت از حق در مورد املاک مزروعی و اراضی شهری - باغات و قلمستان‌ها - منابع آب - تأسیسات کشاورزی و دامداری - واحدهای کشت و صنعت - مؤسسات و اموال شرکت‌های زراعی همچنین اراضی و مراتع ملی شده و جنگل‌های ملی و امثال آن‌ها واقع در حوزه قضایی آن شهرستان که تاریخ شروع اقدام منشأ اختلاف از اول شهریورماه یک هزار و سیصد و پنجاه و هفت به بعد باشد در هیئتی مرکب از پنج نفر به شرح زیر:

۱ - یکی از قضات به انتخاب رئیس دادگاه‌های شهرستان یا رئیس بالاترین دادگاه محل.

۲ - یکی از کارمندان کشاورزی و عمران روستایی به انتخاب رئیس اداره کشاورزی و عمران روستایی شهرستان (در اختلافات مربوط به امور کشاورزی و اراضی مرتع و جنگل‌های ملی) یا یک نفر از کارمندان مسکن و شهرسازی به انتخاب رئیس مربوط (در اختلافات مربوط به اراضی غیر مزروعی و شهری).

۳ - یکی از کارمندان فرمانداری به انتخاب فرماندار و یا بخشدار در بخش‌ها.

۴ - دو نفر معتمد محل به انتخاب فرماندار که یکی از آن‌ها روحانی باشد. رسیدگی و موضوع از طریق کدخدا منشی حل و فصل می‌شود. در صورتی که اختلاف طرفین دعوی از این طریق حل نشود، هیئت به اکثریت آراء نسبت به موضوع مطروحه مبادرت به صدور رأی می‌کند رأی بلافاصله به دستور هیئت توسط مأمورین انتظامی و یا گروه ضربت پاسداران انقلاب به مرحله اجرا درمی‌آید و از متجاوز خلع ید یا رفع مزاحمت می‌شود.

شکایت از حکم مزبور بدون اینکه اجرای حکم را متوقف کند تا مدت ده روز از تاریخ ابلاغ به طرفین و از جانب هریک قابل رسیدگی استینافی در دادگاه شهرستان محل می‌باشد و حکم دادگاه شهرستان قطعی است.

تبصره ۱ - تشخیص تاریخ شروع هریک از اقدامات مذکور در این ماده با هیئت مذکور است.

تبصره ۲ - در صورت تکرار جرم از ناحیه متجاوز یا ایادی او هیئت موظف به صدور حکم تبعید یا حبس حداکثر تا یک سال می‌باشد. محل تبعید نیز به وسیله هیئت تعیین می‌گردد و حکم بلافاصله به دستور هیئت به وسیله مأمورین انتظامی یا گروه ضربت پاسداران انقلاب به مرحله اجرا گذارده می‌شود.

شاکی می‌تواند تا مدت ده روز از تاریخ ابلاغ حکم به دادگاه شهرستان مربوط استینافاً شکایت نماید و دادگاه خارج از نوبت رسیدگی خواهد کرد. رأی صادره قطعی و لازم‌الاجرا است.

تبصره ۳ - چنانچه یکی از طرفین دعوی کارگر کشاورزی باشد. در آن مورد به درخواست فرماندار یکی از کارمندان اداره کار نیز به انتخاب و معرفی رئیس اداره کار محل به عنوان کارشناس در هیئت رسیدگی حاضر شده ولی در رأی شرکت نمی کند.

تبصره ۴ - به جای هریک از پنج نفر اعضاء هیئت که به علتی از عضویت هیئت خارج و یا فوت نماید یک نفر دیگر بهمان ترتیب به جای او تعیین خواهد شد.

تبصره ۵ - محل تشکیل جلسات هیئت در دادگستری هر محل و محل حبس محکومین می تواند زندان های ژاندارمری یا پادگان های ارتش باشد.

تبصره ۶ - چنانچه افراد متجاوز که حکم دادگاه نسبت به آنان صادر شده و یا افراد دیگر به هر نحوی از انحاء مانع اجرای حکم شوند مأموران انتظامی یا گروه ضربت پاسداران انقلاب مأمور اجرای حکم، نامبردگان را به هیئت اعزام و معرفی و هیئت مفاد تبصره ۲ را درباره آنان نیز اعمال و در این قبیل موارد حکم مزبور ابلاغ شده تلقی می شود.